

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Олександр ГОЛОВКО

30 серпня 2022 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

«СУЧАСНА ЕКОНОМІЧНА ДИПЛОМАТІЯ В УМОВАХ МІЖНАРОДНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ»

рівень вищої освіти – другий (магістерський)
галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»
спеціальність – 292 «Міжнародні економічні відносини»
освітня програма – «Міжнародна та європейська економічна інтеграція»
вид дисципліни – за вибором
факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2022/2023 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

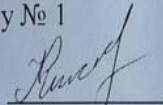
“30” серпня 2022 р., протокол № 1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Рєзніков В.В. – д.н. держ. упр., професор кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

Протокол від “29” серпня 2022 року № 1

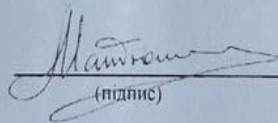
Завідувач кафедри

(підпис)

Надія КАЗАКОВА
(ім'я та прізвище)

Програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) Міжнародна та європейська економічна інтеграція
назва освітньої програми

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми (керівник проектної групи)
д-р екон. наук, професор, професор кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

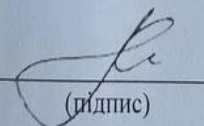

(підпис)

Ігор МАТЮШЕНКО
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від “ 29 ” серпня 2022 року № 1

Голова науково- методичної комісії

(підпис)

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА
(ім'я та прізвище)

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Сучасна економічна дипломатія в умовах міжнародної інтеграції» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів за спеціальністю:

292 – «Міжнародні економічні відносини», освітня програма – «Міжнародна та європейська економічна інтеграція».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета дисципліни - сформувані у студентів сучасне бачення процесів економічної інтеграції та ролі економічної дипломатії, особливостей наукового дослідження та трактування найважливіших явищ і процесів у економічній дипломатії, ознайомити студентів зі сферою економічної взаємодії держав, міжнародних організацій, інтеграційних об'єднань, транснаціональних корпорацій на міжнародній арені, з сучасним станом міжнародних відносин України, а також базовими поняттями, умовами та правилами економічної дипломатії провідних інтеграційних угруповань.

1.2. Основними завданнями дисципліни «Сучасна економічна дипломатія в умовах міжнародної інтеграції» - формування наступних загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність до усної та письмової професійної комунікації іноземною мовою/іноземними мовами.

ЗК2. Здатність до абстрактного, креативного, критичного мислення, аналізу та синтезу на основі логічних аргументів і перевірених фактів в умовах обмеженого часу та ресурсів.

ЗК3. Здатність систематизувати та синтезувати інформацію з різних джерел, використовуючи інноваційні підходи та технології, програмне забезпечення з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів МЕВ.

ЗК4. Здатність працювати самостійно та в команді, вміти брати на себе ініціативу і відповідальність, мотивувати та керувати роботою інших для досягнення поставлених цілей.

ЗК5. Здатність самостійно організувати та здійснювати наукові дослідження проблем міжнародних економічних відносин, ідентифікувати наукові та практичні проблеми, готувати наукові тексти та доповіді, здійснювати публічну апробацію результатів досліджень.

- формування наступних фахових компетентностей:

ФК1. Здатність формувати обґрунтовані рішення щодо налагодження міжнародних економічних відносин на всіх рівнях їх реалізації.

ФК2. Здатність аналізувати сучасні світові інтеграційні процеси та визначати їх компаративні переваги

ФК3. Здатність визначати й оцінювати практичні аспекти Угоди про асоціацію України з ЄС в рамках євроінтеграції України.

ФК5. Здатність застосовувати кумулятивні знання, науковотехнологічні досягнення, інформаційні технології для осягнення сутності феномену нової економіки в умовах Індустрії 4.0

ФК6. Знання та вміння застосовувати навички у сфері міжнародного трансферу та комерціалізація технологій в умовах нової промислової революції.

ФК7. Здатність аналізувати тенденції розвитку і застосовувати навички сучасної економічної дипломатії в умовах міжнародної інтеграції.

ФК8. Здатність прогнозувати тенденції розвитку глобальних компаній з урахуванням впливу нової промислової революції на економіку та бізнес.

ФК9. Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації

ФК10. Здатність продукувати гіпотези, визначати наукові проблеми, мету, предмет та об'єкт дослідження.

ФК12. Здатність застосовувати кумулятивні знання, наукові досягнення, інформаційні технології при здійсненні досліджень у сфері МЕВ.

1.3. Кількість кредитів – 3.

1.4. Загальна кількість годин – 90 год.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	-
Семестр	
3-й	-
Лекції	
20 год.	-
Практичні, семінарські заняття	
10 год.	- год.
Лабораторні заняття	
- год.	- год.
Самостійна робота	
60 год.	- год.
Індивідуальні завдання	
	- год.

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

ПРН1. Демонструвати знання та навички з ділових комунікацій у сфері міжнародних економічних відносин, а також ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях, включаючи усну та письмову комунікацію іноземною мовою/іноземними мовами.

ПРН2. Демонструвати неординарні підходи у розв'язанні практичних завдань, уміння креативно мислити, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах використання різних діагностичних методологій провідних міжнародних організацій.

ПРН3. Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи інноваційні підходи та технології, програмне забезпечення з метою розв'язання практичних завдань з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів МЄВ

ПРН4. Приймати обґрунтовані рішення, працювати самостійно і в команді, брати на себе ініціативу та відповідальність, мотивувати та керувати роботою інших для досягнення поставлених цілей, забезпечувати якість виконуваних робіт, аргументувати результативність економічної діяльності у мінливому середовищі

ПРН5. Демонструвати дослідницькі навички, ідентифікувати наукові та практичні проблеми, готувати наукові тексти та доповіді, здійснювати публічну апробацію результатів досліджень

ПРН6. Аналізувати нормативно-правові документи, оцінювати аналітичні звіти, грамотно використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали, вести прикладні аналітичні розробки, професійно готувати аналітичні матеріали з метою формування пропозиції налагодження міжнародних економічних відносин на всіх рівнях їх реалізації.

ПРН7. Досліджувати й аналізувати моделі розвитку національних економік та обґрунтовувати заходи досягнення їх стратегічних цілей в умовах трансформації світогосподарських відносин.

ПРН8. Здійснювати пошук і вибір адаптивних моделей у сфері міжнародного трансферу та комерціалізація технологій в умовах нової промислової революції.

ПРН13. Ідентифікувати тенденції розвитку і застосовувати навички сучасної економічної дипломатії в умовах міжнародної інтеграції.

ПРН14. Усвідомлювати необхідність самонавчання впродовж усього життя та постійного самовдосконалення; прагнути професійного зростання, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін і застосування міждисциплінарного підходу у формуванні знань.

ПРН15. Вміти продукувати гіпотези, визначати наукові проблеми, мету, предмет та об'єкт дослідження.

ПРН17. Вміти застосовувати кумулятивні знання, наукові досягнення, інформаційні технології при здійсненні досліджень у сфері МЄВ; інтерпретувати результати проведених досліджень, вміти їх презентувати, знаходити засоби розв'язання проблем і прогнозувати майбутні наслідки прийнятих рішень.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

ТЕМА 1. Теоретичні аспекти економічної інтеграції на різних рівнях та етапах розвитку.

Поняття «економічна інтеграція», особливості, види, етапи розвитку ринкової інтеграції та інтеграції економічних систем, рівні розвитку інтеграційних процесів, економічна інтеграція міст та регіонів країни

ТЕМА 2. Економічна дипломатія, історія її формування та роль у міжнародних економічних відносинах. Економічна дипломатія та економічна безпека.

Поняття та теоретичні аспекти дипломатичної діяльності та економічної дипломатії; еволюція розвитку економічної дипломатії; форми, суб'єкти економічної дипломатії та її фактори впливу на міжнародні відносини; економічна інтеграція та її роль у міжнародних та дипломатичних відносинах: сутність, структура, перспективи та загрози.

ТЕМА 3. Політичні цілі та інструменти економічної дипломатії інтеграційних об'єднань: підтримка національних інтересів на міжнародних ринках.

Економічна дипломатія за видами: двостороння, багатостороння, плурілатеральна, колективна. Багатостороння і регіональна економічна дипломатія та їхня роль у формуванні регіонального та єдиного світового економічного простору. «Дипломатія впливу» та її зв'язок з економічною дипломатією. Види дипломатії: «Консультативна дипломатія», «Конференціальна дипломатія», «Культурна дипломатія», «Фінансова дипломатія», «Публічна дипломатія», «Енергетична дипломатія», «Корпоративна дипломатія» та ін.

ТЕМА 4. Торгово-економічна дипломатія: види та особливості реалізації.

Теоретичні поняття категорій «Торгова дипломатія» та «Комерційна дипломатія». Основні економічні та зовнішньополітичні доктрини етапу становлення економічної дипломатії (меркантилізм і фізіократи; фрітредерство і протекціонізм). Вклад кейнсіанства у перехід від торгової дипломатії до економічної. Економічна дипломатія за рівнями: макро- й мікрорівень, особливості її реалізації. Національні інтереси та економічна інтеграція на макро- й мікрорівнях міжнародних відносин.

ТЕМА 5. Особливості економічної дипломатії з питань реалізації інтеграційної та регіональної політики ЄС та інших інтеграційних об'єднань.

Міжнародний досвід регіональної економічної дипломатії. Розвиток європейської дипломатії. Економічна дипломатія Європейського Союзу: особливості та характеристика. Процедури прийняття обов'язкових норм в рамках економічної дипломатії. Торгові договори, фінансові та валютні угоди, прикордонні конвенції, конвенції про уникнення подвійного оподаткування та боротьби з ухиленням від податків, договори про захист капіталовкладень, угоди про спільне використання окремих територій, налагодження економічних відносин між державами.

ТЕМА 6. Фінансова та торговельно-інвестиційна дипломатія на службі Європейського союзу.

Теоретичне поняття «фінансової дипломатії» та «фінансової безпеки». Задачі фінансової дипломатії. Інвестиційна дипломатія, як фактор економічного розвитку. Боргова дипломатія та регіональна фінансова дипломатія. Дипломатія міжнародної технічної допомоги. Дипломатичні засоби вирішення міжнародних фінансових криз (ліквідності, платоспроможності). Валютні системи як складова міжнародних економічних відносин та міжнародна економічна безпека. Валютні війни: історія та особливості розвитку. Особливості економічної безпеки у Європейському союзі. Багатостороння економічна дипломатія та її роль у регулюванні зовнішньої торгівлі.

ТЕМА 7. Енергетична дипломатія провідних світових країн-лідерів та Європейського союзу.

Поняття «Енергетична дипломатія». Рівні енергетичної дипломатії. Учасники енергетичної дипломатії. Основні пріоритети енергетичної дипломатії. Геополітика енергетичного ринку Європи. Європейська енергетична політика: особливості розвитку. Механізми багатосторонньої взаємодії у ЄС. Спільна Енергетична стратегія України та ЄС до 2030 року.

ТЕМА 8. Особливості співробітництва України з ЄС та країнами Європи: економіко-дипломатичний аспект.

Особливості економічної дипломатії провідних країн Європейського Союзу: Німеччини, Франції, Великої Британії, Іспанії. Розвиток економіко-дипломатичних відносин України та Європейського Союзу. Економічні інтереси України та її місце у світовій економіко-політичній системі. Економіко-дипломатичне співробітництво України з інституціями Євросоюзу.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна (дистанційна) форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Основні теоретичні концепції економічної дипломатії та інтеграції												
Тема 1. Теоретичні аспекти економічної інтеграції на різних рівнях та етапах розвитку.	10	2	1			7						
Тема 2. Економічна дипломатія, історія її формування та роль у міжнародних економічних відносинах. Економічна дипломатія та економічна безпека.	10	2	1			7						
Тема 3. Політичні цілі та інструменти економічної дипломатії інтеграційних об'єднань: підтримка національних інтересів на міжнародних ринках.	10	2	1			7						
Тема 4. Торгово-економічна дипломатія: види та особливості реалізації.	10	2	2			6						
Разом за розділом 1	40	8	5			27						
Розділ 2. Особливості сучасної економічної дипломатії в умовах економічної інтеграції												
Тема 5. Особливості економічної дипломатії з питань реалізації інтеграційної та регіональної політики ЄС та інших інтеграційних об'єднань.	10	3	1			6						
Тема 6. Фінансова та торговельно-інвестиційна дипломатія на службі Європейського союзу.	15	3	1			11						
Тема 7. Енергетична дипломатія провідних світових країн-лідерів та Європейського союзу.	15	3	1			11						
Тема 8. Особливості співробітництва України з ЄС та країнами Європи: економіко-дипломатичний аспект.	10	3	2			5						
Разом за розділом 2	50	12	5			33						
Усього годин	90	20	10			60						

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Загальний характер та особливості економічної інтеграції.	1
2.	Загальні аспекти економічної дипломатії Євросоюзу та інститути.	1
3.	Особливості економічної колоніальної політики країн Європи.	1
4.	Інституції економічної дипломатії ЄС як складової інтеграційної політики	1
5.	Особливості фінансової дипломатії: «дипломатія долара та євро»	1
6.	Стратегія енергетичної дипломатії європейського та Євразійського союзів	2
7.	Зона вільної торгівлі Україна-ЄС – особливості торгівельної дипломатії	1
8.	Особливості співпраці України з провідними інтеграційними союзами світу	2
Разом		10

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1.	Опрацювати тему: Лобізм як інструмент економічної дипломатії	7
2.	Опрацювати тему: Економічна дипломатія як інструмент реалізації експортної політики держави	7
3.	Опрацювати тему: Економічна дипломатія Євросоюзу і США	7
4.	Опрацювати тему: Економічна дипломатія Євросоюзу і країни, що розвиваються	6
5.	Опрацювати тему: Економічна дипломатія Євросоюзу і країни кандидати	6
6.	Опрацювати тему: Регіональна торгівельна дипломатія України в умовах євроінтеграції	11
7.	Опрацювати тему: Роль державних установ України в реалізації інтеграційної економічної дипломатії	11
8.	Економічна дипломатія Євросоюзу та Євразійського союзу	5
Разом		60

6. Методи контролю

Засвоєння тем (поточний контроль) здійснюється на семінарських та практичних заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи.

Підсумковий контроль засвоєння розділів початкової дисципліни здійснюється по їх завершенню на основі проведення контрольних робіт. Завданням поточного контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час вивчення певного блоку тем.

Семестровий підсумковий контроль проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового іспиту в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному даною програмою дисципліни.

Застосовуються такі методи контролю підготовки студентів:

- усні відповіді на семінарських заняттях;
- письмового експрес-контролю;
- колоквіум;
- тестові завдання;
- розрахункові задачі;
- виконання творчих завдань;
- розв'язування ситуаційних задач;
- виконання індивідуальної семестрової роботи (реферати, аналітичні обзори).

Оцінка успішності студента є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих розділів тем.

7. Схема нарахування балів

В основу рейтингової системи навчання покладено принцип накопичення балів за певний період навчання (розділ, семестр, рік), які студент отримує за виконання різних видів діяльності. Сума цих балів виступає в ролі кількісного показника якості роботи студента.

Оцінка успішності студента є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння зазначених розділів.

Поточне тестування та самостійна робота								Разом	Підсумковий семестровий контроль (екзамен)	Сума
Розділ 1				Розділ 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	60	40	100
5	5	5	5	10	10	10	10			

Поточний контроль – 60 балів, з них:

- 10 балів – поточний тестовий контроль;
- 10 балів – активна робота на семінарських заняттях;
- 30 балів – виконання та захист рефератів;
- 10 балів – розробка презентацій та доповідь за зазначеними темами.

Підсумковий контроль – 40 балів, з них:

- 30 балів (2 теоретичних питання по 15 балів);
- 10 балів (10 тестових завдань по 1 бали).

За бажанням студент має можливість обрати тестову форму білету стогового контролю (білет містить 20 тестових завдань, студент одержує 2 бали за кожну вірну відповідь).

У разі виконання студентом поточного практичного завдання «відвідання усіх занять із зазначеного предмету у діловій формі одягу», за рішенням викладача, студенту можуть додати 5 балів у якості заохочення.

Загальна кількість балів за успішне виконання завдань під час засвоєння розділів предмету – 60 балів.

За підсумками поточного та підсумкового контролю студент може набрати від 0 до 100 балів включно.

УВАГА! У разі використання заборонених джерел інформації під час підсумкового контролю, студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання / подовження дії **обставин непоборної сили** (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість скласти **підсумковий контроль в тестовій формі** (білет містить 20 тестових завдань, здобувач одержує 2 бали за кожну вірну відповідь) **дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Сучасна економічна дипломатія в умовах міжнародної інтеграції», режим доступу:

<https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=3922>

Шкала оцінювання

Набрана сума балів за 100-баловою шкалою переводиться у 4-рівневу шкалу оцінювання у такий спосіб:

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

8. Рекомендована література

Основна література

1. Віденська конвенція про дипломатичні зносини 1961 р. // Україна на міжнародній арені. — К.: Юрінком, 1998. — Т. 1.
2. Віденська конвенція про консульські зносини 1963 р. // Дипломатична і консульська служба. Збірник документів. / Уклала Кротюк С. Ф. — К.: КнМУ, 2003. — С.8-21.
3. Конституція України. — К.: Україна, 1996.
4. Закон України “Про дипломатичну службу” від 07.06.2018 № 2449-VIII
5. Закон України “Про дипломатичні ранги України” від 28.11.02 № 253-IV // ВВР України. — 2003. — № 4. — ст. 30.
6. Указ Президента України “Про Державний Протокол та Церемоніал України” від 22.08.02 № 746/2002.
7. Указ Президента України “Про Положення про Міністерство закордонних справ України” від 03.04.99 № 357/99.
8. Дипломатична та консульська служба: навч. Посібник / Я.Б. Турчин, Л.О. Дорош, О.Я. Івасечко. — Львів : Львівська політехніка, 2018. — 332 с.
9. Дипломатична та консульська служба: навч. Посібник / Я.Б. Турчин, О.Н. Горбач, Л.О. Дорош, О.Я. Івасечко, У.В. Ільницька. — Львів : Львівська політехніка, 2014. — 224 с.
10. Гуменюк Б.І., Щерба О.В. Сучасна дипломатична служба. Навч. посібник. — К.: Видав-во «Либідь», 2001. — 255 с.
11. Зленко А. Зовнішня політика України: від романтизму до прагматизму: Виступи, промови, інтерв'ю, статті. — К., 2001.
12. Камбон Ж. Дипломат. — К., 1997.
13. Корсунський С.В. Енергетична дипломатія: навч. посіб. — К.: Вища школа, 2008. — 159 с.
14. Комерційна дипломатія: торговельна політика і право: Навч. посібник. - Л.: Астролябія, 2005. - 520 с.
15. Нижник В.М. Економічна дипломатія і економічна безпека України: Навч. посіб. / В.М. Нижник.— Хмельницький: ХНУ, 2007. — 494 с.
16. Ренецький В. Дипломатичне і консульське право. — Л., 2002. — 2015 с.
17. Сагайдак О.П. Посольство і консульство: організація і форми роботи: навч. Посіб. / О.П. Сагайдак, П.Д. Сардачук. — К. : Знання, 2014. — 317 с.
18. Сардачук П. Д., Кулик О. П. Дипломатичне представництво: організація і форми роботи: Навч. посіб. — К.: Україна, 2005. — 176 с.
19. Тимошенко Н.Л. Ділова культура дипломата: навч. посіб. / Н.Л. Тимошенко. — К.: Знання, 2014. — 199 с.
20. Фліссак К.А. Економічна дипломатія у системі забезпечення національних інтересів України: монографія / К.А. Фліссак. Тернопіль: Новий колір, 2016. — 812 с.
21. Шаров О.М. Економічна дипломатія: основи, проблеми та перспективи : монографія / О. М. Шаров ; Національний інститут стратегічних досліджень. — Київ : НІСД, 2019. — 560 с.
22. Bayne S. Economic Diplomacy. Durham : The Memories Club, 2010. 246 p.
23. Bayne N., Woolcock S. The New Economic Diplomacy: Decision Making and Negotiation in International Economic Relations. Aldershot : Ashgate, 2002. 450 p.
24. Economic Diplomacy: Economic and Political Perspectives / ed. by P. A. G. von Bergeijk, M. Okano-Heijmans, J. Melissen. Leiden : Martinus Nijhoff Publishers, 2011. 229 p.
25. Ryznikov V. Theoretical aspects of diplomacy, its role in international economic relations // Вісник Міжнародного Слов'янського університету. Харків: серія «Економічні науки» Том XVI № 1-2. — Харків, 2013. с.48-53
26. Valeriy Ryznikov, Nazar Stetsyshyn. Educational and public diplomacy as an instrument of state policy: the case of Ukraine / 21st century higher education in the context of economic globalization: modernization strategies / ed. Dimitrina Kamenova, Nataliia Goncharenko. Monograph. Varna (Bulgaria): 2021. — 175 p.
27. Woolcock S. European Union Economic Diplomacy. The Role of the EU in External Economic Relations. London : Routledge, 2016. 220 p.

Допоміжна література

1. Бандурка В. Основи економічної безпеки. - Х., 2003. - 250 с.
2. Білорус О.Г. Глобалізація і національна стратегія України. - К.: ВО "Батьківщина". 2001.-300 с.
3. Імперативи розвитку міжнародних економічних відносин в умовах глобальних викликів : колективна монографія / кол.авт.; за ред. О.А. Довгаль. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2022. – 528 с.
4. Макота М., Трохимчук С. Українська дипломатія у ХХ столітті. — Л., 1998.
5. Резніков В.В. Шляхи забезпечення економічної безпеки України в умовах європейської інтеграції, Вісник Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна №580,2003 с.263-266.
6. Резніков В.В. Державна політика у сфері європейської інтеграції України: теорія, методологія, практика: монографія // В.В. Резніков. Х.: НУЦЗУ, 2020. - 325 с.
7. Руденко Г.М. Україна дипломатична. — К., 1999.
8. Сагайдак О.П., Сардачук П. Д. Дипломатичне представництво: організація і форми роботи: Навч. посіб. — К.: Знання, 2008. – 295с.
9. Нариси з історії дипломатії України / Під ред. В. А. Смолія. — К.: Альтернативи, 2001.
10. Bayne, Nicolas and Stephen Woolcock (eds.). The New Economic Diplomacy: Decision-making and Negotiations in International Economic Relations. Aldershot: Ashgate, 2007. P. 1-42.
11. De Callieres F. The Art of Diplomacy. — New York; London, 1993.
12. Coolsaet R. Historical Patterns in Economic Diplomacy. From Protectionism to Globalisation. The case of Belgium – ISA 2001. Chicago. 10 pp.
13. Kaczmarek M. The New Silk Road: a versatile instrument in China's policy / Ośrodek Studiów Wschodnich im. Marka Karpia, 02.10.2015. URL: <http://www.osw.waw.pl/en/publikacje/osw-commentary/2015-02-10/new-silk-road-versatile-instrument-chinas-policy>
14. Matyushenko I., Reznikov V., Tofaniuk O., Gavrilova A. Economic security of the EU and Ukraine in terms of their association // Proceedings of 37th IBIMA Conference “Innovation Management and information Technology impact on Global Economy in the Era of Pandemic” / Ed. Khalid S. Soliman (30-31 May 2021 Cordoba, Spain). P. 5346 – 5357. (ISBN: 978-0-9998551-6-4, Published in the USA)
15. Ryznikov V., Borysova A., Mutazakki Nawal. Розділ: Educational diplomacy and its role in the development of international economic relations (Освітня дипломатія та її роль у розвитку міжнародних економічних відносин) // Маркетингові інновації в освіті, туризмі, готельно-ресторанній, харчовій індустрії та торгівлі: кол. Монографія / за гол. ред. Н.Л. Савицької. – Х.: вид-во Іванченка І.С., 2018. – 176 с.
16. Ryznikov V. Formation and realization of the state policy in the European integration sphere of Ukraine as an essential component of ensuring national security // EAST JOURNAL OF SECURITY STUDIES, № 4(1), p. 150-160. URL: <https://ejss.nuczu.edu.ua/index.php/ejss/article/view/17>
17. Bayne N., Woolcock S. What is Economic Diplomacy? // The new economic diplomacy: decision-making and negotiation in international economic relations. 2nd ed. Aldershot, 2007. P. 1–20.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Україна дипломатична: Науковий щорічник. - <http://dipacadem.kiev.ua/naukovadiyalnist/naukovuj-visnyk/>
2. Журнал “Мировая экономика и МЭО”. - http://www.imemo.ru/jour/meimo/index.php?page_id=683
3. Науковий вісник Дипломатичної Академії України. - <http://dipacadem.kiev.ua/naukovadiyalnist/naukovuj-visnyk/>
4. Верховна Рада України - www.rada.gov.ua
5. Міністерство закордонних справ України - www.mfa.gov.ua
6. Міністерство економіки України - www.me.gov.ua

11. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;

– дистанційно на платформі Moodle (<https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=3922>) проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;

– аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться 10% практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти **екзамен в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Сучасна економічна дипломатія в умовах міжнародної інтеграції», режим доступу:

<https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=3922>.